

BALON.ÉGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, kedd 1922. július 25.

201. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár: negyedévre 90 —dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Az első vagonok

Ne elégedjünk meg a riport regisztráló objektivitásával, amikor az országban elkészült első vasuti kocsik kifutottak a gyárból.

Összefogott magyar és szláv — mondotta az ünnepségek egyik szónoka. Valóban az itt élők munkájának összefogásából állt elő ez a nagyszerű eredmény — a szláv föld, a magyar munka és a zsidó kezdeményezés. Ime, a példa beszél, a példa világít: ahol nincs meg a béke az emberek, osztályok, nemzetek és felekezetek közt, ahol a több elnyomja a kevesebbet, az erősebb kizsákmányolja a gyöngébbet, ott kardot kalapálnak, ágyut öntenek, muni-clót készítenek, ott puska, lánccs és drótszöges korbács készül. De ahol megértik egymást azok is, akiknek anyanyelvük különböző, ahol kezét fog egymással győző és legyőzött s ahol azok, akiknek Krisztusuk már járt a földön, nem vetik meg azokat, akik még várják a Krisztusukat — ott gyár épül, ott munkások dolgoznak, ott vasuti kocsit termelnek gyilkoló szerszámok helyett.

Szemben állhatnak egymással társadalmi osztályok és harcolhatnak világnézetek. A társadalomban végbemenő küzdelem a társadalmi termelés eredményeinek megosztásáért folyik. De lehet-e a termés fölött harcolni, ha senki se vet? Lehet-e a munka eredményeért küzdeni, ha senkise dolgozik? Csak az elméletek szürkehalóyosai hihetik azt, hogy az osztályharcot ott lehet folytatni, ahol 1914-ben megkötötték a Burgfriedet. Először — nem mondjuk az amsterdamiak szavaival, hogy föl kell építeni a világot, de — meg kell szervezni a munkát. Ez az igazi internacionálé, a munkának testvéri közössége. Nincs ma nagyobb jötekonyság, nincs hazafiasabb tett, nincs szociálisabb belátás, mint kalapácsot adni a munkás kezébe. Aki munkát ad, kenyeret ad az éhezőknek, pihenőt a meghejszoltaknak, békét a nyugtalanoknak és egy réglát rak le abba a fundamentumba, melyre mégis csak föl fogjuk egyszer építeni a jobb jövőndőt. Addig énekelhetik az Internacionálét és énekelhetik a Marseillet, a munka igazi himnuszát, mégis a kalapácsok csöndítő ki, az üllő zengi ki, vonat ke-rekei zakatolják ki s a munka igazi zászlójának rudja a gyárkémény s lobogója a gomolygó füst. Ahol munka van, béke van. A lázadás az éhség és munkatlanság ölelkezéséből serjad a világra.

A vasuti kocsik az elsők, amelyek ebben az országban készültek, most ki futnak a sinekre.

Szeretnénk gyűgyögő szóval köszönetet mondani hozzájuk:

— Ti, akik első gyermekei vagytok a munkának, minek nincsen vallása és nincs nemzetisége, legyetek mindig hűek a műhelyhez, a kalapáchoz, a verejtékhez, ami titeket megalkotott. Soha ne szolgáljátok a gyűlöletet, soha ne kerüljön arra a sor, hogy muni-cliót kelljen vinnetek, ágyukat hordoznotok, vagy katonákat szállítanotok a harcerekre. Vigyetek csak mindig buzát, ekét, vasuti sineket, vigyetek kerécsenyfákat, vigyetek el anyjához a fiát, leányhoz a legényt, vigyetek pihenőt a fáradtat, vigyetek munkára a pihenteket. Az életet szolgáljátok, ne a halált, a szeretetet, ne a gyűlölködést. Ti ezt könnyen megtehetitek, hiszen nincs szívetek.

Az SHS királyság külkereskedelme

— Egyre javul a külkereskedelmi mérleg —

A SHS. királyság gazdasági helyzetének fokmérője: a valuta értékének külföldi alakulása, kedvezőtlen színben mutatja az ország gazdasági állapotát. A külkereskedelmi mérleg passzivitása az egyik legfőbb oka annak, hogy a dinár értéke néhány hét alatt majdnem háromnegyedére — 1.90 centimesről 1.525 centimesre süllyedt le. A legutóbb közölt hivatalos kimutatásokból azonban meg lehet állapítani, hogy a kereskedelmi mérleg évről-évre nagyobb mértékben fokozatosan javul.

A kereskedelmi mérleg annak révén, hogy az 1919. évi 667 millió és az 1920. évi 1321 millió dinári kivétel 1921-ben 2 milliárdra emelkedett

megjavult és így az 1920. évi 298 százalékos passzivitással szemben 1921-ben már csak 100 százalékos passzivitással zárult, de a múlt évi rossz termés egyelőre még távol tartja a teljes egyensúlyt, sőt ez évben (januári kivétel 247 millió dinár, februári kivétel 196 millió dinár) megint hanyatló irányzatot mutat.

A kivételnek azonban nem csekély akadályát képezi a közlekedési eszközök hiánya, a forgalomnak már több ízben szövéstét sokoldalú korlátozása és a szakemberek hiánya.

Tagadhatatlan azonban, hogy úgy az érdekképviselők, mint a kormány mindent megtesznek a kereskedelmi érdekek belső képviselőinek, illetőleg a külső összeköttetések kiépítésére. Jelenleg 14 kereskedelmi kamarával rendelkezik a SHS. királyság és 25 kereskedelmi ügynökséget tart fenn. (Amerikában 7, Ausztráliában 2, a többi Európában), az 50 (kétharmad részben tiszteletbeli) konzulátuson kívül.

gáljátok, ne a halált, a szeretetet, ne a gyűlölködést. Ti ezt könnyen megtehetitek, hiszen nincs szívetek.

A negyven kocsit, ami a szuboticei Ferrum gyárból most kifutott, nagyobb gazdasági, szociális és pénzügyi politikai esemény s nagyobb sikere, garanciája és bizonyítéka a közrendnek, mint ötven miniszteri beszéd és ezer pártharatozat. S vizsgálatos dokumentuma a munkavégzés szent integráló határának. A műhelyben a munka az ur, nem a nemzetiségi különbség s a felekezeti villogás. S ahol a munka az ur, ott nem ablakokat és koponyákat vernek be, hanem vagonokat építenek.

A SHS. királyság minden kereskedelmére számottevő állam-munka költőt szerződést, csak Magyarország nem használta ki kedvező földrajzi helyzetét

annak ellenére, hogy vitális kereskedelmi érdekeik mindakét államot egymásra utalták. Ennek következtében

Magyarország helyére Ausztria lépett Jugoszlávia külkereskedelmében.

A külföldi államok között Magyarországon kívül még csupán Bulgáriával és Törökországgal nincs a királyságnak kereskedelmi szerződése. A SHS. királyság főkviteli cikke: a kukorica Csehszlovákiaba vándorol. A mivel földeknek majdnem felét veszi igénybe a kukoricatermelés, 35 százalékát pedig a buzatermelés. Mig a mezőgazdaság a régi Bosznia-Hercegovina s Szerbia északi részén virágzik, addig a királyságnak a hajdani Montenegró s Albánia északi megszállt részein a legkedvetlenebb stádiumban van. A kivételben második helyen a szarvasmarha, harmadik helyen a hus és husneműek állanak.

A bevétel 25%-a Ausztriára (I.), 22 %-a Olaszországra (II.), 20%-a Csehszlovákiára (III.), A *kivétel 38%-a Ausztriára (I.), 23%-a Olaszországra (II.), 18%-a Németországra (III.) esik.

Magyarország Jugoszlávia bevételében nem játszik szerepet, kivételében azonban már 134 %-kal (22 millió dinárral) szerepel.

Modern értelemben vett érde-szetről az országnak csak a hajdani monarchiahoz tartozott részeinél beszélhetünk, mely erdőségek évi 167 millió jugo korona nyereséget mutatnak a tulajdonképeni szerb állam érdek 2 és fél millió dinárjával szemben.

A fakivétel első felvevő piaca Olaszország.

Az ezévi kedvező gabonater-més, mely jóval felülmúlja a múlt esztendeit, nagy szerepet fog játszani a passzív külkereskedelmi mérleg megjavításában úgy, hogy előreláthatólag az export és import között fennálló multévi egy milliárd dinári különbséget előreláthatólag lényegtelen kis összegre fog lecsökkenni, sőt helyes gazdaságpolitikával a teljes egyensúly-helyzetet helyre lehet állítani.

Költségvetés helyett indemnitás

Vesztegetési vadak a költségös ügy körül

A pénzügyminiszter a napokban beterjesztia szkupstinának az augusztus havára szóló költségvetési tizzenköteteket. Bármennyire siettetfe is a kormány a rendes évi költségvetés tárgyalását, végül kenytelen megnit elhoz az annyira perhorreszkált eszközöz nyulni, hogy a megnit fenyegető ex-lexet elkerülje. Nem is olyan régen még arra számított a kormány, hogy még június havában törvényy válik a rendes költségvetés és már július havára sem kell egy hónapos budgetvel dolgozni. Már a júliusi tizenkötetnek benyújtását is nyugtalansággal fogadta a közzé-mény, az újabb augusztusi tizenkötetek még nagyobb elégedetlenségű találokznak. A költségvetés részletes vitájának a tempója után ítélve most körülbelül augusztus 10-re várják a vita beuzárását. A többségi pártok vezetőinek értekezletén elhatározták hogy a vita minél előbbi befejezése érdekében a további vitában lehetőleg kevés szónoklat veszen kény. Az augusztusi tizenkötetek benyújtásával egyébként a költségvetési év kezdete is eltolódott és így az új költségvetési év szeptember 1-vel fog kezdődni.

A költségvetési vita vége egyébként nem csak állapotügyi szempontból lesz fontos dátum, hanem a politikánál is fordulópontjává lehet. A kormány rekonstrukcióját napról-napra halasztják a pártok, mert a sok kényes személyi kérdés, mely ezzel összefügg, felbomlással fenyegeti a koalíciót. A demokrats-párt, amelyet pedig Marinkovics belügyminiszter már ultimátumszerűleg sürget utóbbi kijelölésére, még a belügyminiszter helyettesének kiválasztását is a költségvetési vita befejezése utánra akarja halasztani. Az hiszik, hogy akkor könnyebben lehet majd megoldani azokat a vitás kérdéseket, melyek a köztük és a radikálisok között fennállanak. A Beogradskí Dnevnik értesülése szerint a radikálisok félőgása nem ilyen optimista. Ok a budgetra után hosszú és nehéz választás számítanak, amely a radikális-demokrats szövetség reviziójára és

a kormány széles alapu rekonstrukciójára fog vezetni.

Élénken foglalkoztatja az egész politikai közvéleményt a Benin-Szavics-féle vesztegetési affér. Különösen azok a lapok, melyek a kölcsön ellenzői közé tartoznak, igyekeznek az ügyből politikai tőkét kovacsolni. Az ügy most a kiküldött parlamenti vizsgáló-bizottság előtt fekszik, de Szárlás képviselő több hírlapi nyilatkozatban is erősítette, hogy őt Benin főnyelven meg akarta vesztegetni. Újabb adatokat a dologról nem közöl, de a Balkán értesülése szerint kijelentette, hogy ez csak az első bomba volt, a második még csak most jön. Majd a bizottság előtt fog újabb leleplezésekkel előállani. A Balkán vezércikkében a vesztegetési affért az egész szkupstina szegényének nevezi és azt állítja, hogy csak új választások adhatják vissza a nép bizalmát a szkupstinához.

Hétfőn délelőtt megalakult a Benin-Szavics-affér megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság. A bizottság elnöke dr. Pérics Ninko radikális, Divac Nedeljko szociáldemokrata képviselőt választották meg. A bizottság 2-3 napon belül elkészül vizsgálatával.

Késik a választói névjegyzékek betérjesztése

Egyeztetik a suboticei névjegyzéket a törvényszéknek

A választójogi névjegyzékeknek július 20-ra kellett elkészülniök és 25-ig kell őket az elsőfokú bírósághoz betérjeszteni ellenőrzés céljából. Amint azonban a rendelkezésre álló rövid idő miatt elérhető volt, a választói névjegyzékek betérjesztése sok helyen még késik.

A suboticei törvényszékhez 110 bácskai községből kell a választók névjegyzékét betérjeszteni és bár holnap már lejár a határidő, a mai napig a 110 község közül csak tíz terjesztette be a névjegyzékét. Subotica város is hétfőn akarta a választók névjegyzékét a törvényszéknek átadni, azonban az a törvényszék kisebb formahibák miatt nem fogadta el, úgy, hogy ezeknek kiigazítása után a város kedden adja át a névjegyzékét a törvényszéknek.

Ennek megtörténte után a törvényszék azonnal megkezdi a névjegyzék egyeztetését a törvényszéken rendelkezésre álló adatok alapján. A névjegyzékek felülvizsgálását a suboticei törvényszéken egyelőre Uroevic törvényszéki bíró végzi, aki munkájának elkészültével a választói névjegyzékeket még egy bizottság elbírálása alá fogják bocsátani.

Csak ennek a munkának elkészülte után teszi ki a törvényszék a választói névjegyzékét közzemlére, amelynek ideje alatt, minden választó jogosultsággal bíró állampolgár, aki nem szerepel a névjegyzéken, felszólíthat és érvényesítheti a névjegyzékekbe való felvételre vonatkozó igényét.

Engedélyezték a magyar és osztrák állami kölcsönkötvények behozatalát

— Az értékpapir-forgalom szabadá tételének első lépése —

Régebben szó var már arról, hogy a külföldi értékpapírok forgalmát, amely évek óta részben el van zárva, szabadá kell tenni. Sok vállalatnak, banknak és magánembernek okoz károkat s amellet az általános értékpapirforgalmat is teljesen megbénítja a mostani állapot, mert a magyar és osztrák állami értékpapírokat az utódállamok kitiltották, mint a megbízhatlan idegeneket.

A napokban írtunk csak arról, hogy augusztus folyamán az utódállamok pénzügyi szakértői Budapesten konferenciára gyűlnek össze, hogy az utódállamok területén letébe helyezett külföldi értékpapírok szabadadtételéről tanácskozzanak. Mielőtt azonban ezt a konferenciát, melyet jogosultság körök kezdeményeztek, megtartották volna, már meg is történt az első lépés a külföldi értékpapírok forgalmának szabadadtételére.

A pénzügyminisztérium most kiadott rendelete értelmében ugyanis a volt osztrák-magyar monarchia által a háboru előtt és a háboru alatt kibocsátott kölcsönkötvényeket ezentul be lehet hozni az országba. Annak idején az itt elhelyezett osztrák-magyar kölcsönkötvényeket az állam lebélyegezte és azóta ilyen kötvényeket nem volt szabad az ország területére behozni. Ez súlyosan károsította meg azokat, akiknek vagyona nagyrészt ilyen osztrák vagy magyar kölcsönpapírokból van valamely magyarországi banknál elhelyezve.

Az új rendelet, amely elvben fontos lépést jelent a külföldi értékpapírok forgalmának szabadadtétele felé, a gyakorlatban nem sokat jelent. A volt osztrák-magyar kölcsön-

kötvények nagyrésze ugyanis teljesen elértéktelenedett, különösen a valutáris különbözet miatt. A külföldön elhelyezett és az új rendelet következtében most behozható kölcsönkötvényeket itt le fogják bélyegezni, úgy mint azt annak idején is tették az itt talált papírokkal.

A rendeletben említett értékpapírok közé tartoznak a hadikölcsönkötvények is, amelyekkel egyébként újabb bajok vannak. Vannak ugyanis sokan olyanok, akik annak idején törlesztéses fizetésre jegyeztek hadikölcsönt. Ezeket az összegeket akkor a bankok előlegezték, természetesen magyar koronában. Most súlyos komplikációk merülnek fel azért, mert a vajdasági bankok a háboru alatt jegyzett hadikölcsönösszegekből még fennálló tartozásokat jogosúlly koronában követelik az akkori teljes névértékben. A törlesztéssel még hátralebékben lévő nagyrésze viszont szeretne kibújni a további fizetések alól, tekintettel a magyar hadikölcsönkötvények teljes elértéktelenedésére, jugokorában pedig azok sem hajlandók hadikölcsön-tartozásukat törleszteni, akikben egyébként meg is van a fizetésre való hajlandóság. Ez a vitás kérdés sok esetben már pörre is vezetett, egyelőre azonban még nincsen elvi döntés, amely a feuforgó vitát eldöntené. Annyi bizonyos, hogy a hadikölcsöntartozásokat pontosan fizetni kell ezután is, mert az ugyanolyan tartozás, mint minden más bankhitel, azonban az a kérdés tisztázásra szorul, hogy a hadikölcsön jegyzett összegeit magyar koronában vagy pedig a teljes névértéknek megfelelő jugokorában kell-e fizetni.

Állandó választott bíróságot állítanak fel Suboticián a kereskedelmi perek gyorsabb elintézésé végett

A Kereskedők Tentületének terve

A suboticei törvényszéknel észlelhető birohány és az ennek következtében a jogszolgáltatás terén beállott bémulás most érdekes tervet vetett fel suboticei kereskedelmi körökben. Többször foglalkoztunk már azzal a helyzettel, amely a legújabb bírói ki-nevezések és áthelyezések következtében a suboticei törvényszéknel előállott és rámutattunk arra, hogy milyen sok restanciája van a törvényszéknek és milyen elküzdhetetlen nehézségeket idéz elő a magyarul tudó bírói hiánya.

Ily körülmények között a jogszolgáltatás menete nagyon lassúvá váll, majdnem teljesseggel elakadt. A suboticei törvényszéknel jelenleg rendelkezésre álló bírák a folyó ügyeket sem tudják elintézni, annál kevésbé a restanciát feldolgozni. Ez a helyzet elsősorban a kereskedőkre sérelmes, miután kereskedelmi perekben többnyire jelentékeny értékek forognak kockán és az ilyen ügyekben való késedelmes, esetleg évekig is elhuzódó döntés óriási károkat okoz az igényelt érvényesítő félnek.

Ezért már régebben felmerült az az ötlet, hogy a kereskedelmi perekben való ítélkezés céljára állítsanak fel egy választott bíróságot és ez a praktikus terv a viszonyok kényszerítő hatása alatt most rövidesen meg is valósulni. A suboticei Kereskedők Tentületének annak idején már egy gabona-csarnokot akart felállítani, amelynek választott bírósága lett volna, ez azonban a minisztérium nem engedélyezte. Most magán a Lloydon belül a polgári perrendtartás szabályai szerint összeállított választott bíróság rendszeres megszervezését vetik tervbe.

a hosszadalmas perek elkerülésére

A választott bíróság felállítására vonatkozó részletes indítványt dr. Kalimár Elemér suboticei ügyvéd dolgozta ki és terjesztette a Lloyd választómánya elé, amely legközelebbi ülésén fog vele foglalkozni. Bizonyosra vehető, hogy az indítványt a választómány magává fogja tenni, ami a kereskedők máris nagy tetszéssel fogadják. A választott bíróság a rendes bírósági eljárásnál annnyival is előnyösebb lenne, hogy a gyakorlati kereskedelmi élethez alkalmazkodna és a több-kevésbé merev jogszabályokon túl a jelenlegi pénzügyi és gazdasági helyzetet is figyelembe venné ítélkezésében.

A terv szerint a felállítandó állandó jellegű választott bíróság huszonöt tagból állna. Minden tag egyuttal tagja volna a Kereskedők Tentületének is és a választott bírósághoz képviselve volnának bírák, ügyvédek és kereskedők, lehetőleg minden szakmából.

Gyakorlatilag úgy oídanák meg a kérdést, hogy a kereskedők, akár az ügylet kikötésekor, akár később, amikor vilássa váll egy kérdés, aláírnak a Lloyd vezetésére által megszervezett megállapodást, mellyel a vitás ügyet, vagy az ügyletből származható pert a Lloyd választott bírósága elé utalják. Ily módon a kikötés perrendszere s a hozott ítélet végrehajtható.

Minden egyes esetben a peres felek kívánsága szerint állítanak össze az ítélhető tanácsot. Az esetenként összeállítandó három, öt vagy héttagú döntőbíróság tagjai a perben szereplő felek maguk választhatnák, illetőleg az esküdtőbíróságok alakításának mintájára, a huszonöt tag közül visszavethetnek azokat, akiknek közreműködésére nem reflektálnak a választott bíróságban. Az ítéletet hozó tanácsok azonban mindenkor csak az állandó választott bíróság huszonöt tagjából kerülhetnek ki.

Fontos funkcióit végeznek a választott bíróságon belül a jogügyi titkárok is, akik a bírói eljárás adminisztratív részének elvégzésén kívül vezetik a tárgyalások jegyzőkönyveit, irásbafoglalnak az ítéleteket és gondoskodnának arról is, hogy a választott bíróság eljárása mindenkor egyöntetű legyen, bármely tagok is foglalnak helyet az egyes tanácsokban. Egyelőre három ilyen jogügyi titkári tisztséget szervezésére gondolnak.

A választott bíróság ítéletét végrehajtható lesz és azt nem lehet megfellebbezni. Miután a felek kötelezések ismerik el a választott bíróság döntését, annak határozataiba mindenkor kénytelenek is lesznek belenyugodni. Így még a felebbézzel járó hosszas időpazarlást és költségeket is elkerülik a kereskedők pörös ügyeikben és minden kereskedelmi per a leggyorsabban nyer elintézését.

A kitünő ötlet mielőbbi megvalósulását kereskedelmi körökben örömmel várják, miután a választott bíróság felállításra a kereskedők részére való jogszolgáltatást egyszerűvé, gyorsá és bizlossá tesz.

Rossz az idej gyümölcstermés

Alma, körte, kevés és silány, szilva nincs — A szőlő jó termést mutat

Tapasztalt, öreg szőlősgazdát kérdeztünk meg az idej gyümölcstermés felől, amelyről igen kedvezőtlenek a hírek.

— Az emberre legveszedelmesebb a meghülés. A gyümölcsre még inkább az — mondta a gazda. A hideg esők éppen akkor jöttek, amikor az alma, körte elhánnyta a virágját és a képződés, fejlődés első fokán állott. Ilyenkor nagyon érzékeny a gyöngye, puha, meleg irákéből kikélt gyümölcs, megérzi és megszínyli a legkisebb időváltozást. És éppen az állapotban érle az almát, körtét a hideg eső és a nagy lehülés, amittől aztán a gyöngye hajtás megfázott és ebbe bele is pusztult. Az idén nagy ritkaság lesz az ép, feregmentes alma és körte. A legtöbbjében benne van a fereg és amikor a fereg eléri a gyümölcs szívéit, akkor lehullik. Az idén nem a fáról szedjük a gyümölcsöt, hanem a la alájáról. Az a gyümölcs, ami most a piacra kerül, mind faalajgyümölcs.

A baracktermés, valamint jobb, de az is általában nagyon silány és ugy minőségileg, mint mennyiségileg jóval alatta áll a tavalyinak. A barack hamarabb hánnyta el a virágot, mint az alma és a körte erősebb volt, ellentétben a hideggel szemben és azért jobban állta a kemény, hideg időt. De azért szenvedett az is, de még sem lett olyan nyomorék, mint az alma és körte.

— Szilva nagyon kevés lesz az idén és ami lesz, abban mindben benne a fereg.

— A szőlő jól áll és ha nem veri el a jég, elég szép termést fog hozni. Természetesen minden attól függ, hogy milyen lesz az időjárás a szőlőre. Most már nagyon kellene rá eső. Az eddigi meleg időjárás kedvezően befolyásolta a szőlő firtépződését és ha a meleg napok után megfelelő időközben kiadós eső is kap, úgy a termés mostani állása mellett a tavalyinál is lényegesen terelesebb hozamra van kilátás. A szőlőbetegségek csak elvéve okoztak nagyobb károkat.

A kedvezőtlen tavaszi időjárás így a gyümölcs nagy részét exportelőokra alkalmatlanná tette s amit a termelők helyben nem tudnak értékesíteni, azt csak szeszfőzésre lehet felhasználni.

ROSSIJA—FONCIERE
 biztosító- és viszontbiztosító társaság
 Az SRS. Állam legnagyobb nemzeti intézete.

Végfoglaltság: Subotica (Hittelbank-ralola)
 Főgynökség: Subotica: Közgazdasági Bank és
 Somborban: Bács megyei Agrárkassza.

Mégis meglesz a városi kölcsön

Az Uprava Fondava sürgöti a tárgyalások befejezését

Ugy látszik, hogy a nagy állami kölcsönt is hamarabb le fogják bonyolítani és fel fogják használni, mint Szaobica város tizenötmillió dináros kölcsönét. A városi kölcsön ügye még mindig csak az előkészítés stádiumában van és a sok halasztás már kérdésessé teszi a kölcsön sikerét.

A városnál az illetékes tényező a késelelem okán már hetek óta a kölcsön zálogul szolgáló ingatlanok telekötényi kivonatainak nehéz összeállítására hivatkoznak. A beavartottak körében azonban olyan hangok is hallhatók, hogy a városi kölcsön nehézkés és lassu megkötésének más okai is vannak, elsősorban az, hogy a városi tanácsban *belül sem a legteljesebb az összhang a kölcsön felvételére vonatkozólag.*

Ennek ellenére is most már remélhető, hogy a tizenötmillió kölcsönt sikerül a városnak rövidesen mégis tető alá hozni. Az Uprava Fondava igazgatósága ugyanis a napokban felszólította a várost, hogy amennyiben igényt tart a kölcsönre, ugy igyekezzen a Közalapítványi Igazgatósággal a tárgyalásoknál mielőbb újra felvenni, illetőleg be is fejezni.

Mivel ezzel a sürgetással csaknem egyidejűleg elkészültek a kölcsön zálogul szolgáló ingatlanok telekötényi kivonatai is, Lepedát Ilies pénzügyi tanácsos a legközelebbi napokban Beogradba utazik, hogy most már zálogfelajánlásával jelölje meg azokat a feltételeket, amelyek mellett az Uprava Fondava hajlandó a kölcsönt folyósítani. Így remélhető, hogy a kölcsön felvételének hosszúra húzódó ügye rövidesen mégis kedvező elintéztést nyer.

Zavarok a kölcsön amerikai jegyzése körül

Horvát és montenegrói emigránsok akciója

Az ötszázmillió dolláros kölcsön ellen Amerikában megindított agitációról már többször megemlékeztünk. A főleg montenegrói és horvát emigránsok által vezetett propaganda, melyet eleinte nem vettek komolyan, most már a kölcsönt nyugtáBleer-szindikátust is nyugtalanítani kezdi. Lehet azonban, hogy ez csak pánóvere a pénz-esoporthnak, melylyel a kölcsön parlamentti megszavazását siettetni akarta.

Az a lehetőség sincs azonban kizárva, hogy az amerikai propaganda újragyakozza a kezek irányítáit, melyek a szerb és horvát sajtó után is igyekeztek a Bleer-esoport üzelét megkísérteni. A lemaradt konkurrensok, elsősorban a Kratz ezredes által képviselt *Haltgarten*-esoport. Most már a kormány is idejét látja annak, hogy a maga autoritásával közbe lépjen és a veszedelmessé való agitációt ellensúlyozza.

Ugyanis mint Beogradból jelentik, a kormány kommunikét adott ki, mely szerint a Bleer-esoport képviselői megjelentek *Ninesics* külügyminiszternél és felhívták figyelmét ezen kampány károsására, melyet jelenleg az amerikai sajtó az SHS állam ellen folytat, a kibocsátandó kölcsönkörvények elkapcsolatban.

Mintegy országszerte érdeket, hogy ez a sajtóaditáció megszűnjék és az amerikai közönséget az ország igazi helyzetéről felvilágosítsák. *Ninesics* külügyminiszter megbízta *Nesics* meghatalmazott minisztert és dr. *Jankovicsot*, a politikai osztály vezetőjét, hogy a esoport képviselőivel arról a kérdéstről tárgyalásokat folytassanak és konkrét javaslatokat dolgozzanak ki.

A katonai behívottak mozgalma

— Kérik vissza a rangjukat —

Mint ismeretes, a volt osztrák-magyar hadsereg önkénteseinek és tisztjeitőlteként a hadügyminiszterium rendelte értelmeben július 29-én be kell vonniok. A bevonulást elrendelő miniszteri ukáz értelmében a behívottak mint rang nélküli közkatonok fognak szolgálni az SHS hadseregben. Nem kapják meg tehát azt a disztinkciók, amellyel a monarchia hadseregéből kiléptek.

Ez ellen a sérelmes hadügyminiszteri rendelet ellen, mint értesülünk, a bevonulók mozgalmat indítottak azzal a céllal, hogy megkapják régi rangjaikat az SHS hadseregben is. A mozgalom már megindult a bevonulók között. Novisadon a napokban gyűlést tartanak az ottani volt

osztrák-magyar önkéntesek és tisztjeltek, amely gyűlésen részletes megbeszélést tartanak a mozgalom kivételét és módozatait illetőleg. Kivánságaikat memorandumba foglalják, amelyet aztán eljuttatnak az illetékes katonai hatóságokhoz. A gyűlésen egyttal elhatározzák azt is, hogy folszólják a más városokban lakó bevonuló-társaiakat is az akcióhoz való csatlakozásra.

A bevonulók egyben azt is kérni fogják a hadügyminiszterttől, hogy azoknak az önkénteseknek szolgálati idejét, akik kiképzés nélkül vonulnak most be, — szállítsa le, mert a tizenegy nap tulsok most, amikor sok esetben családientartókról van szó.

A kiutasítások ügye a nemzetgyűlés előtt

— Pribicevics a nemzetiségek iskoláiról —

A szkupstina hétfői ülését délután 10 órakor nyitotta meg dr. Ribar házelnök.

Pribicevics közoktatásügyi miniszter szóval tel először és kifejté, hogy a miniszterium a SHS. királyság megalakulása óta mit tett az iskolagyek terén.

Az iskolák demokratizálása tekintetében az SHS királyság többet tett, mint a világ bármely más állama.

Ami a nemzeti kisebbségeket illeti, *Pribicevics* válaszol dr. Szrdarevics képviselőnek a napokban ett ama kijelentésére, hogy

az állam közoktatásügyi politikája éppen olyan rossz, mint annak idején a magyar kormányoké volt.

Kijelenti a miniszter, hogy az állam többet adott a kisebbségnek, mint amennyit az alkotmány előír és mint amennyit a st.-germaini és trianoni szerződések megkövetelnek.

A magyaroknak és németeknek — ugymond — saját nyelvükön van általános nyelv az elemi, hanem a középiskolákban is. Miután kifejtette még, hogy az állam a közoktatásügy fejlesztése tekintetében minden lehetőt megrett, kéri a közoktatásügyi tárca költségvetésének elfogadását.

Lázics Vojta földművespárti erősen bírálja a költségvetés teteleit. Beszédében kiemeli a kiadások helytelen elosztását, ami a rossz gazdasági helyzetet még tovább súlyosbíthatja. Így többek között a költségvetésben sokkal nagyobb összeggel szerepelnek a szubvenzionált színházak, mint a kultúra alapját megező elemi iskolák.

Pribicevics erre kijelenti, hogy ezt a kitével beszédében mint szónoki formulát használta.

Matics Husszin muzulmán ellenzékeli felsorolja azokat a nehézségeket, amelyekkel az imámoknak Boszniában meg kell küzdeniök. Megállapítja, hogy ezeket a nehézségeket a kormány helytelen politikája okozza.

Kristan Edvin kifogásolja a közoktatásügyi miniszternek a multkori ülésen tett ama kijelentését, hogy *ota nem szavazza meg a költségvetést, az elarítja a nemzetiségűk ügyét.*

Ezután szavazásra kerül a sor. A szkupstina ugy a közoktatásügyi, mint igazságügyi tárcák költségvetését elfogadta.

A délutáni ülésen rátértek a belügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalására.

Setyerov Slavko előadó ismerteti a belügyminiszterium póthiteleiről szóló javaslatot.

Hohnjec klerikális azt javasolja, hogy vegyék le a napirendről a belügyminiszterium költségvetését, mert a belügyminiszter lemondott és így nincsen aki felelősséget vállaljon.

Pribicevics közoktatásügyi miniszter *Hohnjec* indítványának elvetését javasolja, mert ha nincsen is belügyminiszter, van kormány, melynek minden egyes tagja jogosult a belügyminiszter helyettesítésére a költségvetési vitában.

A szkupstina így is határoz.

Ezután *Jovinovic* Jován földművespárti bírálja a kormány belügyi politikáját. Helyteleníti, hogy a kormány még nem adott expositét a belügyi közigazgatási helyzetéről. *A belpolitikai helyzet szoros összefüggésben áll a külügy helyzettel.* Csak konszolidált belállapotok mellett lehet eredményes külpolitikát folytatni. A kormányt pártérdek vezetik a belügyi igazgatásban. Hosszasabban ismerteti a Bosznia-Hercegovinában és Délszerbiában uralkodó állapotokat. Javasolja, hogy a belügyminiszteriumban speciális osztályt szervezzenek a délszerbiai állapotok szanálására.

Szudarevics képviselő a magyarok kiutasításáról

Ezután *Szudarevics* Ferenc dr. suboticei klerikális képviselő kritizálja az ország belügyi kormányzását. Elesen bírálja azt, hogy a rendőrség és csendőrség nagy létszáma mellett mégis rosszak az országban a közállapotok. *Kikötőrendőri igazolványok kényszere ellen és szövetségi a hatóságok közegek nagyrészenek tudatianságát.*

Majd a magyar családoknak a közelmultban történt tömeges kiutasításáról

beszél. Kifejté, hogy a hatóságok féremagyarizták a belügyi miniszterium rendeletét és sok olyan magyar családót is kiutasítottak, akik mar megszereztek az SHS állampolgárságot.

Interveniált ugy ő, mint más képviselők is

viselők is egyes kiutasított magyar és román családok érdekében. Az eredmény az volt, hogy azok a román családok, akiknek a kiutasítása, mint később kiderült, jogos volt, mégis már huszonnegy óra alatt visszatérhettek az országba, addig a jogtalanul kiutasított magyarok még nyolc nap múltán se jöhettek vissza lakóhelyükre.

Szövetségi még az északi határon az őstermelőkkel szemben tenusított magatartását a hatóságoknak, amit anomáliának tart, majd kijelenti, hogy miután *bizalmatlan a belügyminiszter politikájával szemben*, a javaslat ellen szavaz.

Burics klerikális képviselő is éles kritika tárgyává teszi a kormány belügyi politikáját, amely szerinte nem hogy javítaná az állapotokat, hanem ellenkezőleg elhatalmoltja az országot az államgyűség eszméjéről. Szövetségi a tisztviselők helyzetét és megemlíti, hogy *Ribar* házelnök a tisztviselők nálajárt kiűldöttségének annak idején megígérte, hogy a tisztviselők törvényét még a parlament jelenlegi ülésükön fogják letérlyalni, amit erőlyesen megsürgött.

Polgárháborútól félnek Olaszországban

A fascistáknak 900,000 felfegyverzett emberük van

Az olasz kormányválság a munkásság és fascisták között fennálló ellentét annyira kiélestitte, hogy Felső-Olaszországban a polgárháború újabb kitörésétől félnek. A napirenden levő véres összetűzések, amelyek Génua, Florenz, Brescia, Perugia után járszódtak le, lassan átterjednek az egész Felső-Olaszországra és félt, hogy néhány nap alatt lángboról az egész tartomány.

A milánói sztrájk csak kimélyítette az ellentéteket és a fascisták véres atakja a munkásság ellen nem maradhat retorzió nélkül, ugy, hogy a turini munkáskamara legutóbbi ülésén a vezetőség az általános sztrájkot proklamálta. Piemont városaiban, ahol masszív tömegekben él a munkásság, győzött a sztrájk, ott azonban, mint például Milánóban, a fascista szervezetek közel vannak erőforrásaikhoz, csak véres összefüztésekbe, nem pedig demonstratív jellegű megmozdulásba fullt bele a munkáskamara által ellenelt sztrájk.

Milánóban ugyanis az történt, hogy pénteken, amikor a kamera utatítása szemben a munkelyekben és gyárakban meg kellett volna a munkanál állama, a városi 20,000 felfegyverzett fascista szállta meg és gépfegyverrel felszereltette a munkásokal a munka folytatására. Természetes dolog, hogy az események nem vör-és emberöldöl nélkül járszódtak le. Ugyanez történt a többi városokban. A parlament fascistaellenes frakciója és Olaszországnak a két táz közé szorított polgársága a legnagyobb aggodalommal nézi az eseményeket.

A fascisták két eszlandó alatt olyan erőre lettek szert, szervezeteiket katonailag annyira kiépítették, hogy a parlamenti megállapítások szerinti fegyverze állitható fascisták számat több mint 900 ezerre becsülik.

A helyzetet súlyosbító teszi az a körülmény is, hogy a folytonos izgalom, harc és provokálás, amit a fascisták a munkássággal szemben alkalmaznak, megerőllte a munkásság erjét és megbontotta az eddig egyszócsen harcba szálló sorokat. Az tehát, hogy az olasz munkásság kövőbb öntudatos része neutrális maradj a következő harcokban, vagy pedig a fascisták felő orientálódik, teljesen khaotikussá teszi a helyzetet.

Tíz dekárért két hónap

Tíz deka súlyhiányért kéthavi elzárás és tizezer dinár pénzbüntetésre ítélték egy kiskindai mészáros

Veliki-Kikinda talán az egyetlen hely az országban, ahol a hatóságok komoly szigorral és az áruzsárolás és árdrágításról szóló törvény rendelkezéseinek teljes végrehajtásával járnak el az üzerekkel szemben, akik a gazdasági helyzet súlyos volta mellett a konjunkturát a fogyasztók terhére a megengedett mértéken túl saját hasznukra kamatoztatják.

A kiskindai rendőrség a főkapitány intézkedésére bekérte az elsőrendű közszükségleti cikkeket árusító kereskedőket árak jegyzékét és felülvizsgálta az árszámítást. Több esetben azt találta a rendőrség, hogy a számított áraknál a kereskedő a megengedettnél nagyobb hasznot kalkulált és így az árdrágításról szóló törvénybe ütköző cselekményt megállapította. Különösen a mészárosok és fakereskedők szerepelnek nagy számban az árdrágítók névsorán. A rendőrség minden esetben átadott a járásbírósnak. Az árdrágításon kívül hamis mérlegek használata miatt is több mészáros ellen megindult az eljárás, ugyancsak a járásbírósnak.

Az árdrágítási ügyek tárgyalása rövidesen meg fog kezdődni dr. Mlatovic járásbíró előtt.

A hamis mérlegek használatát a legszigoribban bünteti a kiskindai járásbíró. Így egy mészáros tíz dekagram súlyhiány miatt kéthavi elzárásra és tizezer dinár pénzbüntetésre ítélték.

Hét éves gyilkos

Agyonszurta és a Dunába lökte pajtását

— Novisdi munkatársunktól —

Hétfőn délelőtt megjelent egy úriember a novisdi rendőrségen két kis gyerekkel, akik közül az egyiknek csupa vér volt a ruháján és az arca. A rendőrségen az ismeretlen úriember elmondotta, hogy a hét éves gyerek verkedés közben agyonszurta pajtását és belökte a Dunába. A másik fiút mint tanút hozta föl, mert állítólag látta a verkedést és a fiatal gyilkos neki elmondotta, hogy pajtását hétfőn délelőtt a Dunaparton megölte és a vízbe dobta.

A rendőrség rögtön kihallgatta őket. A fiatal gyilkos, akit Hausner Mártonnak hívnak, elmondotta, hogy a Dunaparton játszadozott egy maga korabeli gyerekkel, akinek a nevét nem tudja. Játék közben összeverekedtek, mire ő játszótársát késével hasbaszurta és a vízbe lökte. A tanúként szereplő Lalyák István azt vallotta, hogy messziről látta a verkedést, de azt nem tudja, hogy Hausner csakugyan megölte-e pajtását. Azt sem látta, hogy a Dunába valakit belökött. Csak annyit tud, hogy a verkedés után Hausner neki azt mondta, hogy hasbaszurta valakit és belökte a Dunába.

A vallomások alapján a rendőrség megindította a nyomozást. Huser Márton kivitték arra a helyre, ahol a gyilkosság történt; az áldozat holttestét azonban a legszorgosabb kutatás árán sem tudták megtalálni. Újabb vallatás alatt Huser már bizonytalanul és a legkértelenebb variációban adta elő a gyilkosgot, úgy hogy a rendőrségi nyomozás most már semmi pozitívumra nem támaszkodhatik.

Fantasztikus hírek jugoszláviai magyar újságírók bécsi összeesküvéséről

A beogradi Vreme című napilap vasárnapi számában a Slovenski Dnevnik nyomán egy cikkben az utódállamokban folyó magyar irredenta sajtó-propagandával foglalkozik.

A cikk szerint az utódállamok magyar újságírói ez év július 8-án Bécsben az ottani magyar követ elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen a követség sajtóosztályának elnöke, Reich Árpád zredes is részt vett. Jugoszláviából hat magyar hírlapíró delegátus vett részt az értekezleten.

Elhatározták, hogy minden utódállamból három szervezetűt delegálnak a bécsi központi információs irodába. Azonkívül elhatározták, minden utódállambeli ma-

gyar újságnak föl kell vennie szerkesztésébe egy magyarországi hírlapíró, akar a szerkesztőség beltagjának, akár tudósítónak.

A július végi kánikulában ugyáltszik nincs jobb dolguk prágai és beogradi kollégáinknak, mint hogy ilyen fantasztikus titkos sajtótülések messzivel hűsítgessék olvasóik idegeit. Amint a jugoszláviai magarság őszintén és teljesen függetlenül magát a magyar belpolitikai utaitól, egy a jugoszláviai magyar sajtó is, amelynek letagadhatatlan érdeme a magarság államhü orientációja. Nem volna szabad ennyire kritika nélkül ilyen veszedelmes vádakkal illetni ezt a sajtót, amelynek ilyen érdemei vannak.

— Román képviselő jugoszláviai tanulmányút. Bukarestből jelentik, hogy augusztus folyamán több román képviselő és egyetemi tanár érkezik Beogradba, hogy Jugoszlávia politikai és gazdasági helyzetét tanulmányozzák.

— Határkijelölő bizottság Kiskindán. Az SHS. királyság és Románia közt megállapított határokat kijelölő bizottság jelenleg Veliki-Kiskindán tartózkodik. A bizottság Kikinda környékén több napig folytatni fogja a két állam határainak végleges megjelölését.

— Országos borászati kiállítás. Beogradból jelentik: A földművelésügyi miniszterium kezdeményezésére még ez év folyamán az ország egész területén termelt borokból borászati kiállítást rendeznek Beogradban.

— A rokkantak kapják meg a németországi faházakat. Beogradból jelentik: A beogradi Rokkant Egyesület beadványt intézett a szociálpolitikai miniszteriumhoz, amelyben kéri, hogy a Németország által jövőtétel fejében szállítandó faházakat elsősorban rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik kapják. A szociálpolitikai miniszter a kérelmet kedvezően intézte el és hozzájárult, hogy a faházakat elsősorban az invalidusok, a hadiözvegyek és hadiárvaik kapják. A miniszterium államköltségen készített el a szükséges terveket.

— Sokol-ünnep Ljubljánában. Ljubljánából jelentik: Vasárnap volt Ljubljánában a nagy Sokol-ünnepségeket megelőző Sokol-ünnepély, amelyen 3000 szokolista vett részt az egész országból. Az ünnepélyen képviselő volt Beograd, Kragujevac, Nis, Skopje, Novisad, Subotica, Sombor, Velikibeckerek, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Cetinje, Banjaluka, Bjelovar, Susák, Zagreb, Osijek, Maribor és Ljubljana, valamint a csehszlovák szokolisták is egy küldöttség útján. Az ünnepély versenyének első díját Ljubljana, a másodikat Split vitte el. Az ünnepély alkalmából úgy Sándor király és Maria királynő, mint Masaryk csehszlovák köztársasági elnök is udvözlő táviratot küldtek Ljubljánába.

— A vasutigazgatóság verseny-tárgyalásának eredménye. A subotcai vasutigazgatóság által 5 vagon székutskó és 5 vagon öntvény szállítására kiírt árlejtés határideje hétfőn járt le. A pályázat feltételei szerint a vasöntvényekhez a nyersanyagot ócskavas formájában az igazgatóság szolgáltatja. Az árlejtésen a következő cégek vettek részt: Rottmann Imre Subotica, a romániai Resicai Vasművek, a boszniai Varesi állami vasművek, az osijeki vasöntőde, a bjelovári vasöntőde, továbbá a subotcai Ferrum vasgyár. Az ajánlatok mind majdnem teljesen egyformák, 450—470 koronás egységárról szölkak, ki véve a Ferrum-gyáret, mely a többi ajánlatoknál mintegy 40 százalékkal volt olcsóbb. Az igazgatóság ennek ennek folytán a Ferrum-gyár ajánlatát fogadta el.

— Jubilál a berlini magyar tanuló társaság. Berlinben 1842-ben Gyalui Pál vezetésével megalakult a Magyar Tanuló Ifjak Társasága. Ez a társaság most ülte fennállásának nyolcvanéves jubileumát. Az ünnepélyen megjelent Emich Gusztáv berlini magyar követ és udvözlölte az egyesületet, amelynek többek között tagjai voltak Vörösmarthy Mihály, Bajza, Kossuth, Tisza Kálmán, Tisza István és Bánffy Dező. Beszéltek az ünnepeken a fiúk követ és az azt nemzetnek egyik képviselője is, akik testvéri érzelmeiket tolmácsolták.

— Oroszországgal szemben fennálló követelések bejelentése. Beogradból jelentik: A külügyminiszterium konzuli alosztálya hivatalos felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja mindazokat a SHS. állampolgárokat, akiknek bárminő követeléseik vannak Oroszországtól, vagy pedig akár ingó, akár ingatlan vagyonukat a forradalom előtt, vagy pedig a forradalom alatt, esetleg azóta szocializáltak Oroszországban, hogy igényeiket két hónapon belül jelentésbe küldjék a külügyminiszterium konzuli alosztályának, mert később beérkezett igényeket nem vesznek figyelembe.

— A Balaton apadásának oka. Budapestről jelentik: A Balaton apadása okának kiderítésére kiküldött bizottság megállapította, hogy a Balaton nagymérvű apadását a Sio csatorna elzárása okozza. Ezzel szemben Óvári Ferenc, a Balaton Szövetség elnöke kijelenti, hogy a Balaton apadása természeti jelenség, ami ellen emberi erővel nem sokat lehet tenni.

— A magyar belügyminiszter programbeszède. Budapestről jelentik: Rakovszky Iván belügyminiszter vasárnap tartotta programbeszédét Nyiregyházán. Beszède elején elhangozt azokat, akik a felekezeti béke meghittasából igyekeznek maguknak politikai előnyöket biztosítani. Az egységes párt a középúton halad és az ország minden lakosát, felekezetre való tekintet nélkül, egyesíteni törekszik a becsületes építőmunkában. A kormány igazi jogrendel akar, amelyet minden rendelkezésére álló eszközzel meg is változtat. A jogrend kérdésében az országban igazlat folyik és az igazlat éle a kormány ellen irányul. Ezzel nem a kormányt, hanem az országunk ártnak. Ezután kifejti a kormány munkaprogramját. Beszède végén figyelemzt a miniszter mindenkit, hogy ne engedje magát az igazlatok által félrevezettni, hanem mindenki igyekezzék becsületes érzéssel dolgozni.

— A tengerhajózási társaságok milliói subvenciója. Beogradból jelentik: A Tribuna hétfői száma éles hangon támadj a tengerhajózási társaságokat abból az alkalomból, hogy a kormánytól az állami subvenció óriási felemelést kéri. Egyes társaságok olyan követeléssel léptek fel, hogy a kormány 60 millió dinár erejéig emelje fel a subvenciót. A nevezett lap írja, hogy egyáltalában nem tartja az ország érdekében állónak a nevezett társaságok subvenciójának ilyen horribilis felemelést és kéri a kormány előbb részletes elszámolást a társaságoktól, hogy mire kell nekik a subvenció.

— Eckhardt Tibort megválasztották. Budapestről jelentik: A dorozsmai választókerületben megtartott időközi választáson Eckhardt Tibor miniszterelnökségi sajtófőnököt 2103 szavazattal képviselővé választották. Ellenfele, Ohegyi Lajos 369 szavazatot kapott.

— Szakadasi mozgalom a horvát katolikusok között. Zagreből jelentik: Vasárnap délelőtt alakult meg ünnepelesen a nemzeti katolikus egyház, melynek első egyházközségét Szt. Krisza parochiának nevezték el. A parochia lefjéve Gerovski Ivánt választották meg. A nemzeti katolikus egyháznak eddig 600 zagrebi család szegődött hívőül. Az ünnepeles alkalmán a cseh nemzeti egyház kiküldöttjei is jelen voltak.

— Nagyatádi Szabó István támogatja a Héjjasit ánnepelő Ulaint. Budapestről jelentik: Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter Gombos Gyula kíséretében Barcsra utazott Ulain Ferenc dr. képviselőjelölt támogatására. Nagyatádi beszédében kijelentette, hogy sohasem volt még miniszterelnök, aki olyan erősen a kezében tartotta volna az országot, mint Bethlen István, Gombos Gyula beszédében kitért a zsidókérdésre. Többek között ezeket mondotta: A zsidó is magyarországi állampolgár, azonban a zsidóság érdekei a magyar érdekekhez ugy aránylanak, mint nyolc aránylik az egyhez. A bankok kilencven százaléka, a sajtó hetven százaléka zsidó kézben van. Ahol haszonról van szó, ott a magyar faj nisztr: 1 százalékanban képviselő. Hazáruást követ el mindenki, aki nem fordul szembe azal az irányzattal, amely a fajt elárulja.

— Hétezer állástalan magyar tisztviselő van Erdélyben. Kolozsvárról jelentik, hogy az esküre jelentkezett tisztviselők alkalmi bizottsága elhatározta, hogy a nyomorgó tisztviselők felszámolására országos gyűlést engedélyezést kéri Bukarestből. Egyes megyékben már az engedélyezés előtt kezdik meg a gyűlést, miután hétezer állástalan tisztviselő nyugdíjazási kérvénye sínesen elintézve.

PHILATELIA
BÉLYEGKERESKEDES — SZÉCSI E
SUBOTICA, FŐPOSTA MELLETT
VÉTEL-ELADÁS-CSERE
Kereskönyveit csak nálunk jugoszláviai bélyegeket tekintetbe véve akadáskor bármilyen nyelvében
3047

— Az erdészeti miniszterium tisztviselői fáért burot kapnak. Beogradból jelentik: Az erdő- és bányaiügyi miniszter egyezséget kötött egy sarajevói buorigyárral, hogy a miniszterium tisztviselői szállítottá a ellenében a gyártól ellenértékű buorokat kapnak.

— Csehszlovákiában magyarul is kiadják a törvényeket. Pozsonyból jelentik: Törvény értelmében a csehszlovák törvények és rendeletek hivatalos magyar fordításban is kiadandók. E törvényes rendelkezés folytán a teljesítendő miniszterium felelőiben Bratislavában törvényfordító osztályt szerveztek, mely osztály a csehszlovák törvények és rendeletek magyar fordítását már a legközelebbi napokban közzé fogja tenni.

— Nem lesz magyar konzulátus Novisadon. A budapesti Nemzeti Újság írja: Az elszakadt területek magyar lapjai az utóbbi időben mind gyakrabban közölték azt a hírt, hogy a magyar külügyi kormány elhatározta a Kolozsvárott működő magyar konzulátus mintájára az átadott államok több városában diplomáciai kirendeltségek szervezését. Csehszlovákiában Pozsony és Kassa, Erdélyben Nagyvárad és Temesvár, Jugoszláviában pedig Zágráb és Újvidék jöttek volna számításba. A külügyi miniszterium illetékes ügyosztályán kiemelték, hogy bár nagy jelentősége lenne az újabb képviselők létesítésének, de a magyar kormány az ország mai súlyos gazdasági helyzetére való tekintettel, el kellett tekintenie ettől a tervről. Egyébként is kétséges, hogy az érdekelt szomszédos államok hozzájárulnának-e a terv keresztülvételéhez.

— Leégett olasz filmraktár. Rómából jelentik: Cataloniában az ottani nagy filmraktárban tűz történt, amely megsemmisítette az egész raktárt. Embereleiben is óst kár, eddig két halottról és öt súlyosan sebesültről érkezett hír.

— Mikor a villám a mennykőbe esap. Kassai lapok írják: A napokban dúló nagy viharok alkalmával a villám hecsapott Menyők Mihály kisberezmai erdővédő házába. A ház leégett.

— Új magyar törvényhatósági városok. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben következők tiz rendezett tanácsú város foglalkozik azzal a tervvel, hogy törvényhatósági várossá alakuljon át. Ezek a városok a következők: Eger, Kaposvár, Szombathely, Nyiregyháza, Makó, Pápa, Békés Csabaszentes, Esztergom és Újpest.

— Ellopták a palési strand tulaját. A suboticei rendőrség letartóztatta Horvát Lajost, a palési strandruháit alkalmazottját, aki állukon segítségével állandóan kopkotta a kabinokban elhelyezett ruhaneműket és értéktárgyakat.

— Megnehezítik az áttérést a mohamedán vallásra. Beogradból jelentik: Utóbbi időben főtűnően sokan tértek át a keresztény vallásról a mohamedán vallásra és pedig, amint erről a hatóságok meggyőződtek, nem vallási okból. E főtűnő jelenséggel szemben most állást foglalt a gör. keleti egyház legfőbb Szinodusa és a vallásiügyi miniszterium utján megkereste a belügyi és igazságügyi minisztereket, hogy utasítsa az illetékes hatóságokat, hogy ezentúl minden egyes esetben, amedőn az iszlám hitre való áttérést kívánja valaki, az ügyet a legszigoribban vizsgálják meg és csak indokolt esetben adják meg az engedélyt az áttérésre.

— Elfogott banditák. Banjalukáról jelentik: Az itteni rendőrség letartóztalt három gyanús személyt, akikről később kiderült, hogy Boskovics Huszein és Muhovic Jusuf hírhedt banditájához tartoznak. A bűnvádi eljárás megindult ellenük.

— Vasutügyi konferencia Konstantinápolyban. Beogradból jelentik: Július 25-én kezdődik Konstantinápolyban a vasuti szakértők konferenciája, amelyen fontos közlekedési és tarifális kérdéseket fognak előtérteni Jugoszlávia és a többi Balkán Államok között. Az S.H. S. királyi szent Deroko Eugen helyettes vezérigazgató és Jovanovic Bora inspektor képviselik a konferencián.

— A finnei kikötőmunkások és a fasziták harca. Finnországból jelentik: Az itteni kikötőbe egy petróleummal feltöltözött érkezett, melyet rögtön ki kellett volna rakni. A kirakodást rendező kikötőmunkások szövetsége szökta végezni, melynek sok horvát tagja is van. Ez alkalommal azonban Visontki kikötőparancsnok elrendelte, hogy a rakodást csak olasz munkások végezhetik. A szövetség vezetősége ebbe nem volt hajlandó belemenni és a munkára csatlós horvát munkásokat rendelt ki. A fasziták azonban megjelentek a kikötőben és elzavarták a munkásokat. A karabinerik nem avatkoztak be, állítottak csak azért, mert nem volt rá parancsuk. Végül is a kikötőparancsnok a faszitákkal és a katonákkal rakatta ki a hajót. A munkások közt nagy az elkeseredés, hogy még a kevés adódó munkaalkalmat is elveszik tőlük.

(*) Dr. Herman Károly orvos németországi utjáról visszatért és rendelkezést tőlel megkezdte. Rendel. d. e. 8-10-ig és d. u. 2-5-ig. Rudics-u. 2. Röntgen. 3747

(*) Mit panaszkodik? Éltkezzen ott, ahol én. Hol? a Fierst-étteremben.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetben Kr. Alexandra-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcberuházás, alkalmatlan hámszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkendősök stb. 2804

(*) I. M. Ovadia beográdi ügyvéd, telefon 1548., Kralja Milana 9 (az udvarban). Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levélvez szerbiul, magyarul. 3748

(*) Dr. Reis Elek gyermekorvos haznerkezett és rendelését újra megkezdte. 4993

(*) Gyönyörű ruhák csak a Fehér angol és francia nődivatuzalomban készülnek Novisad, Kiszácsi-ut. 20.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, július 24. Érték nélküldv. Eladtak nagyobb mennyiségű lisztet és kukoricát. Bácskai búzát eladtak 387.50-ért ni búzát 363.75-ért. Bácskai zabot 307.50-ért, kukoricát 307.50-ért. Sombori kornyeit 308.75-ért, banáit 300-ért. Nullás-lisztet zakkal ab Bácska 5.50-ért, tőzri 5.25-ért. Dismó-zsirt ab 135-teska 2700-ért. Irányzat változatlan.

Beograd július 24. Zárlat. Newyork 77. Páris 650. Milánó 360. Bécs 22. Berlin 15.50. Prága 170. Budapest 5. Bukarest 48.

Zürich, július 24. Zárlat. Berlin 101. Newyork 52.50. Milánó 2485. Prága 1130. Budapest 03250. Zagreb 15250. Varsó 00850. Bécs 00175. Bélyezget 002.

Budapest, július 24. Zárlat. Dollár 1553. Márka 310. Lei 995. Szokol 3410.

SPORT

A sombori uszóverseny. Vasárnap tartotta meg a Sombori Sport Egylet idei uszóversenyét, amelyen a Suboticei Sport Egylet több tagja is részt vett és szép eredményt ért el. A versenyzők közül Szentgyörgyi György a 400 méteres, 1000 méteres és 100 méteres uszóversenyekben főtves eredményt ért el. Az egy kilométeres versenyt 16 p. egytőlöt másodperc alatt uszta meg. Mamuzsits Mátvás, Birkáss József és Vujkovics szép siklust mutattak. A hölgyek versenyében a Krizma-növérök tinek ki. Az ifjúsági versenyt Vermes István 47 mp. alatt nyerte meg.

A legjobb magyar vidéki csapat. A legjobb magyar vidéki csapat címet vasárnap mérkőzött a Szegedi A. K. és a Diósgyőri V. T. K. A döntő küzdelem, melyet nagy érdeklődés kísért, 5:2 arányban a szegediek javára végződött. A féldobben még 0:8-ra állt az eredmény. A második féldobben a Sz. A. K. győnyörű lendülettel fölényesen nyerte a játékok.

Budapest—Magdeburg. A MAFC nemzetközi uszóversenyének második napján, vasárnap, a németek sorozatos győzelmeket aradtak. Részesletes eredmények: Királydi. 100 yard: 1. Fröhlich (München) 58.5 mp. 2. Kenyeri MAFC. 3. Turmovszky MAC. Hetven méterig Kenyeri volt az élen, ott Fröhlich remek bízzsal behozta és másfél méterrel fölényesen nyert. 100 m. mellúszás: 1. Sipos MAFC 1 p. 24 mp. 2. Eizenschmiedt (München). 3. Boros MAFC. Mellúszás, előnyverseny: 1. Lányoz MTK 1 p. 35.1 mp. Mellúszás hölgyeknek, 100 m: 1. Kraszner Kató NSC 1 p. 49.5 mp. 200 m. ifjúsági verseny: 1. Barta NSC 2 p. 49.2 mp. Növekvő staféta: 1. Hellas Magdeburg 3 p. 36.4 mp. 2. MAFC. A német staféta benyúlással győz. 100 m. hátúszás: 1. Fröhlich 1 p. 19 mp. 2. Kövecses MAC 400 m. 1. Eperjesi MAFC 5 p. 50 mp. 3-szor 100 m. staféta: 1. Hellas Magdeburg 3 p. 26 mp. 2. MAFC.

Testszinü fűrdőfűzők, melltartók és mellfűzők hasszorítóval készülnek

Steinró

Schäffer Margit

fűző szalonjében

Karadivcsa u. 7. (Bíráng-kör)

(*) Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendel Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekkebegeknek délelött 9—11-ig, b6r- és nemi-belegségeknek délután től 3-tól töl 5-ig és töl 7-től töl 8-ig.

Fogorvos urak figyelmébe!

Fogorvos urak körjenek árjegyzékét.

Reinitz i Berger

Osijek,

zubotehnički laboratorij

I. Destičina-utica 11.

3541

Hasfűzőket

orvosi rendelésre, fűzőket, nyomoroszorító, mell-tartót, halsz. ont nekőibe-buj's fűzőket gummival és evenszartót (Grad-halter), legegészségsabb kiviteben készit, ugyszintén tisztítást és javítást elfogad

VIRÁG LEONTIN

Alexandra-utca 11. sz.

„SUMADIJA“

ELSŐ SZERB BIZTOSÍTÓ ÉS VISZONTBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG, BEGRAD VOJVODINAI VEZÉRKÉPVISELET

NOVISAD, NIGETÓVA (ANDRSSY) UTCA 1.

Vallai elbiztosításokot egy vagy több iránykiszátsálat, leam- és vgyonbiztosítást ügyvermek részre, továbbá tűzbiztosításokat különböző kombinációk szerint a legkisevebb feltételek mellett. Ezenkívül a kereskedelmi és iparminiszterium 3098. számú 1921. augusztus 14-én kelt végzése alapján a „SUMADIJA“ tolvátsa az „EKVITEBLA“ Newyorki biztosító társaságnak Jugoszláviában és déleln engedélyt. — Keresi megbízható helyi ügytőzőket az őrsze Vojvodina beviségében a legnyugatibb szazatok mellett jelenkezők tolválsnak kezveletűt a vezérképviseletben NOVISAD, Nigetova utca 1. szám. 459

Utlevel vizumokat

külföldi konzulatusoknál napi küldőncjarral a legrövidebb idő alatt megszeresz, polgázbiztosításokat elvállal és utasoknak felvilágosítással szolgál

Vojvodinai főügynökség: Novisadon Rajic és Léderer, Wagner palota.

Ügynökségek: Subotica Szmatana Lajos, Pašičeva u. 2. Tel. 131- és 75 szám.

Sombor: Gerner János, Kralja Alexandra utca 5.

Zombolija: Transport D. D. Tel. 55.

Vek-Kikinda: Hirschenhauser I. Tel. 48. 5059

Vel. Beikerek: Ipar- és kereskedelmi bank. Tel. 210. Pančevo. Georg Veličković, Srpska utca 7. Senta: Engel Arnold. Tel. 26.

St. Bečej: Gombos Henrik. Vršac: Ernst Fuchs. Pašičeva trg 4.

J. HANAU

cég utazói osztálya Beograd

Cika Ljubina utca 7. Telefon 12—82.

Kölcsönponyvák,
zsák
ponyva, zsineg és kötélárak
kárpitós
felszerelési cikkek
jutányosan beszerezhetők

Rein Izsó Sombor,
Weidinger-palota. Telefon szám 135.
Kérjen árjegyzéket.

GILETTE

és mindennemű önbortváló késeket felelősség mellett a legújabb rendszerű motorikus üzemre berendezett gépen egy dinárért azonnal újja köszörülök.

DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.
Vidéki rendelémet kérem a késeket ajánlott levélben beküldeni

Violetta Crème
az arcobort üdévé teszi, májfoltot eltávolít. Kapható kizárólag

Lackner Drogeriában
Subotica, Alexandrova ulica. — A Hotel Nationalnál szemben

Kaphatók nagyban és kicsinyben, mindenféle és különféle nyers-husok. Vidéki megrendelések is elfogadtnak és pontosan eszközöltekn.

Korhecz Gyula villanyerőre berendezett hentesrúgyárában Subotica, Főter (Hitelbank palotában).

ÉPÍTŐK FIGYELMÉBE!
Ajánlom, műszükségletüket már most az őszi waggonhiány beállta előtt

OLCSÓ ÁRBAN
beszerezni. A régebben lefűtött mész érettebb, kiadósabb. — Falazás, vakolat és meszeléshez legjobban bevált

fával égetett MESZET
wagontételekben, valamint helyben kisebb mennyiségben is az építés színhelyére szállítok. Továbbá raktáron tartok becsült PORTLANDCEMENTET, orosz-bíriai forrasztáshoz alkalmas kiváló minőségű KOVÁCSZENET és helyi raktárumban készült, száraz pormentes bílkkifasáb FASZENET nagyban és kicsinyben

ELSŐ JUGOSZLÁVIAI MÉSZEK
FŐLERAKATA

Sipos Sándor Subotica
MÉSZTERMELŐ

Raktárak: I. Sokolska ul. 2. — Iroda: I. Sokolska ul. 6
Telefon 868. — Telefon 868.

Járványos betegségek elkerülésére igyek

Rohitschi savanyúvizet
„Rogaška Kiselica“
7/10 literes palack 15 K.
7/10 „ „ 18 K.

Kapható nagyban és kicsinyben

URBANEK ANTAL
FŐLERAKATÁBAN
Aleksander ulica Prokesh-ház

Dunsztpapirt,
dunsztpárgát

nagybani eladásra ajánl

NEUMANN ALADÁR
Subotica, Zrinjski trg 3.
Zsidóteleppel szemben.

ROMÁNIAI LEGJOBB MINŐSÉGŰ MÉSZEK

MÁR MOST ELFOGAD ELŐJEGYZÉSEKET A KÖZELGŐ SZEZONI SZÁLLÍTÁSRA ES

TÚZIFÁTI PROMPT SZÁLLÍTÓ

SPITZER JÓZSEF FAKERESKEDŐ
TELEFON 30
VELIKA-KIKINDA

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!!!!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállíthatok azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és 2 m/m vastagságban 100—105, 105—135, 135—55 és 155—55 centiméter méretben, avagy a feladandó méretek szerint. Ajánlattal szolgál

SPITZER HERMAN SOMBOR
Flóriánova ul. 3. — Telefon 229. sz.

!

Ha szép és jó könyveket akar olvasni, úgy ne feledje el megneézni a raktáron levő, most érkezett nagyváltékú ujdonságokat

A. Mamuzsics
könyv és papirkereskedő
Subotica, Városi-székház

Kávél Kávél
Modern villamosüzemű kávépörkölő és őrölgárl

Tisztelettel értesítem a kávésokat, szállodásokat és az összes fogyasztókat az S. H. S. alamban, hogy **Beograd** városától

a Tamis-gyárat bérbevettem.
Speciális szakemberek! A legmodernebb gépek kávéőrlés és pörkölés céljából. Szolid árak!
Kitűnő minőség! Eddigi működésém biztosíték, hogy a n.é. közönség bizalmával megajándékozom.

Kávéaurisutás:
uj helyiségemben **Vasina-ulica 13. Beograd** (kod Zlatnog Angjelo), Telefon 505. szám.
Az ország belterületére rendelőknek 5 kilogrammos postacsomagokat küldünk utánvételrel. Raktáron tartunk összes gyarmatárakat (örölt, bors, fahej) stb. nagyban és kicsinyben.
Tisztelettel

Mladen M. Popović.

Naptárak 1923-ra.

A Minerva-nyomda kiadásában 1923. évre a következő naptárak jelennek meg:

Vojvodina Magyar Naptár
Gazdik Naptár
Petőfi Naptár
Irodai Határidő Napló

Valamennyi kalendáriumunk érdekes tartalommal, szép képkel díszítve jelenik meg, miniszterleg cenzurázva és az árusításra miniszteri engedélyünk van, amit hiteles másolatban minden árusítónak megküldünk.

A naptári rész vörös és fekete betűkkel nyomva, tartalmazza az összes egyházak ünnepeit, a nap és éjszaka felkeltését és nyugtát. Minden naptárunkban az SHS állam teljes vásárjegyzéke és egyéb közhasznú tudnivalók benyújtatának.

Naptárrendelésekre előjegyzéseket már most elfogadunk.

A Minerva naptárak hirdetői részére a legalkalmasabb hirdelési organum. A Vojvodina Magyar Naptár eddigi sikere bizonyítja, hogy a kereskedők, iparosok, vállalatok egész uj és megnagyobbodott vevőkörre tesznek szert, ha naptárainkban hirdetnek.

Hirdetést jét lehet adni bármelyik naptárba külön-külön is.

Hirdetéseket felvesz Subotican a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala.

Bécsföldön: Beogradban, Zagrebban, Novisádon, Ljubjanában, Osijekben, Somborban, Veliki-Beckereken, Kikindán, Staribészen, Vrsacban, Beta-Crkván, Murksa-Subotán, Dolnja-Lendván,
Külföldön: Berlinben, Drezdában, Münchenben, Wienben, Bukarestben, Temesváron
a Bácsmegyei Napló megbízottai és fiókiadóhivatalai.

Szitaselyem

valódi svájci „Dufour“ féle
5—9 számig minden mennyiségben raktárról
a legolcsóbban kapható
Commercia d. d.-nél
Subotica. 4937

ZETA

Rokszból készült elsőrangú vegytisztító szénsav.
A budapesti szénsavértékesítő r. t. gyártmánya.
10, 15, 20 kgr-os tubusokban.
Viszontelárusítóknak kedvezmény.

KOSMETIKAI CIKKEK: szájjviz, kölniviz, fogkrém, Bay-rum, puderell, Baby-crem stb.

HÁZTARTÁSI CIKKEK: Sósorszesz, Zeta légyölőpapir, Zeta fémtisztító, gyémántpor. Galamb fehércipő tisztító stb.

gyógyszerészeti- és vegyi gyár r. t.
SOMBOR

Szemüveget
leggyorsabban
legpontosabban
legelőcsöbbsen
készít,
fényképezőgépek
orvosi műszereket
javít,
borotvát, ollót, szemret
élesít

Tenner
optikus

Subotica Elekhardy u. 11.
Fényképezési cikkek
nagy választékban!

Kereskedelmeg képtelt hivatalok keres fűtveztelővagy disponst, fizetveztelővagy önálló levelező-könyvelő állást bor-, termény vagy gyarmatárskanában. — Beszélk. szerb-horvátul, nemetül és magyarul. Szives megkereséseket „Munka” jellegre kiadba kerék. —

LEVELEZÉS

JULIUS I. L. E. Kedves levelét megkésve kaptam kézbe. Körem adion alkalmat, hogy megismerhessem V. F. 5170

Jóforgalmu üzlettel bíró fiatal kereskedő nosmit csaljából ezuton keraci jobbmodu leány esellej fiatal özvegy ismeretséget. Leveleket lenykeppel csalva keftos boritekbán „Barna” jelge alatt a kiadóhivatal ovabbil.

FOGLALKOZÁS

SZOBALÉNYT keres zagrebi gyermektelein házaspár. Lakner cukrászda, Városláz. 5161

HORVÁT nő beszél és ír horvátul és nemetül megfelelő helyet óhajt. Cim a kiadóban. 5190

KERESÜNK jóképzettségű merlegképes könyvelőt ki nemetül periekt is levelezni tud. Olyanok akik azon felül az államnyelvet is beszélik, előnyben részesülnek. Ajánlatok referenciákkal **Könyvelő** alatt a kiadóhivatalban. 5189

HELYBELI kisebb családhoz egy szakácsné és egy szobalényt keresetnek. Cim a kiadóhivatalban. 5187

EGY főnökár állást keres. bármikor beépese. Meghívást fizetés megjelöléssel kér Szmolenszki A. József-malom Cantar. 5188

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetési ügyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagbetűs és címszó felszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 20 K

Apróhirdetéseket felvevő Subotican a kiadóhivatal Alexandru-utca, Lelbach-ház és Schläger birapárda a vasúti park mellett. Vidékre valamennyi felárunkon. Előfizetési díj havonként 35 din. negyedévre 99 din. Kérdezőkötetkéhez válaszlevelet mellékelendő.

MOLNÁRSÉGÉDEK honpárti helyesnév felvetelmek. Kóhán Vince és Fiai Hengermalomb Subotica. 5058

GYAKORNOKOT lehorvátul magyar és horvátul nyelvtudással azonnali felvételre keresünk. Puhálak és Varga épület- és tűzifa kereskedők Subotica. 5169

EGY szakácsné, egy két leány és egy díncerőlyány, az utóbbinak szerb magyar, kissé nemetül kell tudnia, azonnal beépethetnek a vasúti vendéglőbe Vel-Kikinda. Suboticiának érdeklődjétek V. Baistá put bír. 24. 4776

ÓCSKA és hulladéktelepít, város- és sárgarezt, élmot, horgonyt és alumíniummal legmagasabb árban veszünk Goldner Testvérek Jécskerénygyár Subotican, Juvovicva-utca 20. Ugyanott tanonckokat minden szakmába magas fizetéssel felvesznek. Telefon 134. szám. 4255

GYERMEKAGY használt, de jó állapotban megvételre kerestetik VIII. Zmaj Jovina utca 32. Telefon 386. 5163

Eladó Körber tüzelőtégla és egy eserepémence. Cim Malhiedes Térlagyár. 4776

? Vajjon

megnyilik-e az új tanévben a felelőtlen elemi iskola?

A RÉGI hírneves Margit eróme ismét kapható Reiter drogeriában. (Neuroll) nos üvegeket veszek.

EGY jobb magános nő egy szobás üres lakást keres. Cim a kiadóban. 5111

3 UTCAI elő-fürdő, esedészoba, könyha és mellékhelyiségekből álló villany, gáz és vízvezetékekkel felszerelt parkettes lakószobát elcsardnám szerénybért, ha átvevő be rendezés egy részét is átveszi. Ajánlatok a kiadóban. Parkettes lakás címon kéretnek. 5106

HÁROM SZOBÁS LA-KASTI KERESÉK, mellék-helyiségekkel, közel a belvárosban, felépést ízetek. Cim a kiadóban. 5074

TARSAT keresek jómene-teli vagy berendezéssel és árval. Jenleg cipészület. Cim a kiadóban. 5148

MALOMKEZELÉST 5-6 járatu malomban, henger-kő- és síkszíttakezelést vállalk. Bognár István VI. Millitárić utca 3. 5163

Üzlethelyiség átadó üresen vagy berendezéssel és árval. Jenleg cipészület. Cim a kiadóban. 5186

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megren-déseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is fel-vevő.

Kérvények megírását szer-vel bármily ügybért elvált-al Malusev iroda.

Keresse fel Subotican sa-ját érdekeben Amerikához címzett vendégülmet, igazán-olcsó étlap aram mellett meggyőződik arról, hogy polgári könyhám igényet-nek megfelelnek. Vilásreg-jelű (zona) 2 dinár. Pon-tos felszolgálás. Különbé-lyes italok. Kérthelyiség. Esőként elsőrendű tam-burazenekar szórakoztatja közönséget. Tisztelettel

FUTOSEVIC M.
vendégül. Pašičeva u. 11.
Gőzfürdővel szemben.
Ügyeljen a címre.

Amerikai Autóbenzin Motorbenzin Nyersolaj Gépolajok

állandó raktára
Standard Oil Co of Newyork
subotical
fűgyőnkőségénél
Klein Géza

Sürgőnycim
Lakkleinöi.
Telefon 55. sz.

Sombornban a Bácsmegyei Napló részére hirdetések felvételére a „Kultura” hírlap-terjesztési vállalat.

„TRI ŠEŠIRA“

kávéház és étterem — azelőtt „Fehér hajó” — más üzlet átvétele miatt

AZONNAL ÁTADÓ.

Az üzlethez gyönyörű kert tartozik s minden kényelemmel el van látva, valamint 2 szobás üres lakás, melyet az új bérlet azonnal elfoglalhat. Az üzlet javító és nagyon szépen van berendezve. Felvilágosítások a tulajdonosnál a helyszínen.

FERRUM R. T. SUBOTICA

vasúti köcsi- és mozdonyjavító műhely Mezőgazdasági gépgyár. Vas-és fémöntőde. **Külni osztály harangöntésre.** Sürgőnycim Ferrum Subotica. Telefon 581. szám.

Elvállal
mindenfajta gépek javítását és rajz utáni készítését **Gyárt**
mindenfajta szjkorongokat, csapágyakat, csapágy-állványokat, mezőgazdasági gépeket, hiteles tizedes mérlegcsúlyokat.

Készít
transzmissziókat és gyárberendezések felszereléséhez szükséges mindenfajta alkatrészeket.

Eldállit
mindenfajta szűrkevas öntést megadott modell vagy rajzok után. Minden össetételi fémöntvényt bármily méretű és hangu

temploharangot
a megadott felirásokkal és a kívánt ornamentikával Elvállalja a harangszekereket elkészítését és a harangoknak a toronyban való elhelyezését.

Vesz
a legnagyobb napárakon szűrkevas óska öntvény vőszereket, bronzot, sárgarezt, óska csapágyfémel antimont és élmot. 3335

BÖRKERESKEDŐ seződ állást keres. Cim Bress-laner Pancevo. 5116

Bor- és páinkaszalmában ártas akvizitör kizárólag engros üzletet lebonyolít-sására azonnal felvételt. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Wesseli Adolf bor- és palinkagy-kereskedő céghez Vrásk átmenetők. 5179

GABONA szakmába ártas könyvelő és levelezőt keresek, lehetőleg nősei. Ajánlatokat **Luzerna** jel-ge alatt a kiadóba kerék. 5121

EGY idősebb komoly ma-gányos nő házevezetői állást keres magányos ut-nál. Cim a kiadóban. 5271

ALMOLNÁR esetleg jobb molnársegédi állás in mo-dern malomban augusztus 1-re betöltendő. Csakis feltétlenül józan, rendsze-rető munkásra van szük-ségem. Pfeiffer Pál gőz-maloms Baimók. 5044

TISZTVISELŐ, esetleg tisztviselőnő periekt nemat-horvát nyelvismeret-tel állandó alkalmazásra kerestetik. Központí Tei-esarnok, Sombor. 5094

KÜLÖNFÉLE

16-20 HP. szívógáz mo-tor kerék bérletbe. Sürg-ös ajánlatokat a kiadó-hivatalba kérem leadni. 5088

RAKTÁRHELYESÉGET keres tágasat a beltérhez köz-el Neunans J Kalmár, Sokolska utca Narod kávéhá-z mellett. Ugyanott ta-nulni felvételt. 5054

BIZTOS ekszisztenciát nyul-tól jövedelmétől üzlet-hez tars kerestetik 300,000 korona tökével. Nőtlenek elnyben. Cim a kiadóh-ivatalban. 5102

VÉTEL-ELADÁS

ARANYT 60-100 K-ig veszek. Ékszeréckert a leg-röbbit fizetlek. Ékszerreke kölesont közvetíték. Páik-ai a Lombard Zaldogház volt becsisse. Ivan Ant-onovió utca B. 4. Hart-mam-palota, volt Novák-ház a vasúti mellett). 4922

ELADÓ 3 körtés lánzóra és futószonyeg. Plebaniska ul. 26. 5104

Paplankészítést, valamint kért paplanok áthuzását vállalja Csányi Károlyné paplankészítő Subotica, Sienkiviceva ul. 19. 2049

RESZELOKET felvág. kiser-él és elad. Pontos kil-szolgálás, legelőcsöbbs na-palárak. Hafner Lajos resz-elovágó Velike Kikinda. 5167

UJDONSÁGI UJDONSÁGI

UJ PROGRAM A

SALOME BARBAN

ELŐADÁS UTÁN SZKECS!
Először Subotican!

Szálloda - Étterem - Kávéház

Beograd-zagrebi fővonalon, nagy idegen forgalmú városban, kimutatható nagy jövedelemmel családi okok miatt **eladó,** esetleg kávéház és étterem **bérbeadó** kedvező feltételek mellett. Cim a kiadóban. 5185

Trógepek
szaks. emi pontus
HATITASA.
Hogyp szállagok.
Fényképezési
összes CIK K E K
NAGYVEAN keré-
lag. Hódolatokhoz. —
Belgycok

Készlet 20 órával.
Gitele-kések
Készlet-
Eredeti Zeiss-
szemüveg-
HATITASA.
Meyerhoff A.
optikussal.

Sava d. d. Subotica
Skotus Viatora utca 3. sz. Telefon 565.

Ajánlunk itteni raktárunkból:

Cseh kocakucrot a K 73— kg
Krisztalucrot bito ntto helyett a K 63— kg
Lukovaci kristalyszódát bito ntto helyett a K 6-50 kg
Prima tengerit K 13—
Prima zabot K 13—